

δευτέραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πολιορκίαν, ἡ δὲ τελευταία αὐτῆς ὥρα ἐφαίνετο ἠχησασα, ὄτε αἴφνης ὡς ἐκ μηχανῆς τὰ πράγματα μετέβαλον ὄψιν.

Ὡμιλήσαμεν ἄλλοτε ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ περὶ τῆς κατὰ τὸ μέσον τῆς τρισκαίδεκάτης ἑκατονταετηρίδος φοβεραῖς τῶν Μογγόλων ὑπὸ τὸν Τσιγγισχὰν ἐπιδρομῆς ἀπὸ τῶν ἀνατολικωτέρων τῆς Ἀσίας χωρῶν πρὸς τὰς δυτικωτέρας, καὶ περὶ τῆς ὡς ἐκ τῆς ἐπι-

πρὸς ἅπαντας δὲ τοὺς προσελθόντας ἡγεμόνας, πλὴν τῶν κατηγόρων, ἐννοεῖται, τοιαύτη ἦν ἡ πολιτεία αὐτοῦ ὥστε οὗτοι ὠρκίσθησαν πρὸς ἀλλήλους ἵνα μήποτε αὐτῆς ἐμφανισθῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Βαγιαζήτ καὶ συνδράμοισιν αὐτῷ. Τότε δὲ πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς μεταξὺ τοῦ Μανουήλ καὶ τοῦ Κωνσταντίνου υἱοῦ Ζάρκου, ἀδελφοῦ Δράγαση (ἡ κατὰ Φραντζῆν Κωνσταντίνου τοῦ Δραγάση) συνωμολογήθη καὶ ὁ τοῦ Μανουήλ καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Κωνσταντίνου γάμος. Συνωδὰ δὲ πρὸς τὰς συμφωνίας ταύτας ὁ Μανουήλ δὲν προσῆλθε πλεόν πρὸς τὸν ὀθωμανὸν δυνάστην. Ἄλλ' οὗτος παροργισθεὶς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ πολιτείᾳ τοῦ Μανουήλ ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν τὸν βεζίρην αὐτοῦ Ἄλῃ πασάν, τὸν υἱὸν τοῦ Χαϊρεδδίν, ἀπαιτῶν φόρον καὶ συστράτευσιν, ἄλλως ἀπειλῶν τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Ἄλῃς ἐπισήμως μὲν ἀπήτησε ταῦτα παρὰ τοῦ Μανουήλ, ἀλλ' ἰδίᾳ χρήμασι πολλοῖς διαφθαρεῖς παρεθάρρυνεν αὐτὸν ἐν τῇ τηρουμένῃ ὑπ' αὐτοῦ πολιτείᾳ τῆς ἀρνήσεως φόρου καὶ συστρατείας. Τότε ὁ Βαγιαζήτ, ἀφοῦ πρότερον ἀξιώσας παρὰ τοῦ Μανουήλ τὴν εἰς αὐτὸν παράδοσιν τῆς πόλεως καὶ διοικήσιν αὐτῆς ὑπὸ ἄρχοντος καὶ ἀρμοστοῦ Τούρκου οὐδεμίαν ἔλαβεν ἀπάντησιν, ἐπῆλθε κατὰ τῆς πόλεως (1398) ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν Ἀνδρονίκου, καὶ ἀφοῦ ἐδήλωσε πᾶσαν τὴν περίεχ χώραν καὶ κατέστρεψε κόμας καὶ προάστεια, μὴ δυνήσεις καὶ μὴ τολμήσας νὰ καταλάβῃ τὴν πόλιν ἐξ ἐφόδου μετέβαλε τὴν προσβολὴν εἰς πολιορκίαν, κωλύων δὲ πᾶσαν ἀπὸ τῆς ἀσιατικῆς παραλίας πρόσοδον τροφῶν, ἀποκλείσας δὲ καὶ τὸν Ἑλλησποντον διὰ τῶν πλοίων αὐτοῦ περιήγαγε τὴν πόλιν εἰς μεγάλην στενοχωρίαν, καταλαβὼν δὲ δι' ὁμολογίας τὴν Σηλύβριαν ἐγκατέστησεν ἐν αὐτῇ ὡς ἐπίτροπον ἑαυτοῦ τὸν Ἰωάννην Ἀνδρονίκου. Ἄλλ' ἀποτυχῶν αὐτῆς ἐν τοῖς περὶ ἐκπορθήσεως τῆς πόλεως λογισμοῖς αὐτὸς μὲν ἀπεχώρησε, ἐξηκολούθουν δὲ οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ τὴν πολιορκίαν καὶ ἤθελε κυριεύσει αὐτήν, ἂν μὴ ἡ τοῦ Τιμούρ (Ταμερλάνου) ἐπὶ τοῦ Βαγιαζήτ στρατεία διέλυε τὴν πολιορκίαν.

Ταῦτα κατὰ Χαλκοκονδύλην, τὸν ἀφηγούμενον τὰ πράγματα πάνυ ἀσαφῶς, ἀκρίτως καὶ συγκεχυμένως, ἀφοῦ πρὸς τοῖς ἄλλοις λέγει ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Βαγιαζήτ πολιορκία ἡ ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ 1398 (κατὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Χαλκοκονδύλη διδομένας νύξεις) καὶ πρὶν παρέλθῃ ὁλόκληρος τετραετία διαλυθεῖσα διήρκεσε δέκα ἔτη, συνάπτων καὶ συγχέων ἐν τοῖς δέκα τούτοις ἔτεσι πάντα τὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας τοῦ Βαγιαζήτ ἐναντίον τῆς πόλεως καὶ τοῦ κράτους πρὸ τοῦ 1398 καὶ μετὰ τὸ ἔτος τούτου γεγόμενα.

Κατὰ δὲ τὸν Γεώργ. Φραντζῆν ἡ ἱστορία τῆς εἰρημένης χρονικῆς περιόδου 1389—1402 ἔχει οὕτω·

Τοῦ Βαγιαζήτ ἀνελθόντος εἰς τὸν θρόνον (1389) ὁ Ἀνδρόνικος εὐρῶν καιρὸν καὶ φυγὼν μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἀπὸ τῆς φυλακῆς, ἀφοῦ συνενοήθη πρότερον μετὰ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Μάρκου τοῦ ἀρχοντος μέρους τῆς Βουλγαρίας, μετέβη ἰκέτης εἰς τὴν αὐλήν τοῦ Βαγιαζήτ ἐγκαλῶν τὸν πατέρα, διότι προετίμησεν εἰς τὴν διαδοχὴν τοῦ θρόνου ἀντ' αὐτοῦ πρεσβυτέρου τὸν νεώτερον υἱὸν Μανουήλ. Ὁ Βαγιαζήτ ἠγάλλετο, ὡς εἰκός, ἐπὶ τῇ ἐριδι ταύτῃ τῶν ἐν Κων)πόλει κατὰ τὴν παροιμίαν «ὁ λύκος τὸ τοῦ ἀνέμου σφοδρὸν μετὰ κονιορτοῦ ἰδῶν ἠγάλλετο πηδῶν» καὶ ἐπωφεληθεὶς τὴν περίστασιν ἔπεμψε τὸν Ἀνδρόνικον μετὰ 12 χιλιάδων ἰππέων καὶ πεζῶν πολεμιστῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Οἱ περὶ τὸν Ἀνδρόνικον συνέλαβον αἰφνυδιαστικῶς παρὰ τὴν Ζωοδόχον πηγὴν τὸν βασιλέα Ἰωάννην καὶ τὸν Μανουήλ, οὓς καὶ φυλακίσας ὁ Ἀνδρόνικος ἤρξεν αὐτὸς μετὰ τοῦ υἱοῦ ἐπὶ δύο ἔτη καὶ ἕξ μῆνας, ὄτε οἱ καθειργμένοι ἡγεμόνες διαλαθόντες τὴν προσοχὴν τῶν βουλγάρων φυλάκων αὐτῶν ἀπέδρασαν καὶ κατέφυγον πρὸς τὸν Βαγιαζήτ, ὃν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ἐδυσώπησεν ὑπομνήσας τὴν συγγένειαν τοῦ Οὐρχάν καὶ Ἰ. Καντακουζηνοῦ καὶ τὴν φιλίαν τοῦ πατρὸς τοῦ Βαγιαζήτ Ἀμουράτ Β' πρὸς αὐτόν (τὸν Ἰωάννην). Ὁ Βαγιαζήτ πέμψας ἐπίτροπον εἰς Κων)πολιν ἐξήτησεν ἐπιταμένως τὰ κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ καὶ πεισθεὶς ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη ἦν ὑπὲρ τοῦ Ἰωάννου καὶ Μανουήλ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ στρατοῦ ὀθωμανικοῦ τελουόντες φόρον ἐτήσιον 30 χιλ. φλωρίων. Μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τοῦ θρόνου ὁ Μανουήλ